

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **P. P.**, proti žalovaným: **1) Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, **2) Magistrát hl. města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze, ze dne 2. 7. 2015, č. j. 3 A 29/2015 – 25,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 7. 2015, č. j. 3 A 29/2015 – 25, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce P. P. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno usnesení Městského soudu v Praze (dále také „městský soud“) ze dne 2. 7. 2015, č. j. 3 A 29/2015 – 25, a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Městský soud výrokem I. napadeného usnesení ze dne 2. 7. 2015, č. j. 3 A 29/2015 – 25, neosvobodil žalobce od soudních poplatků a výrokem II. téhož usnesení zamítl žádost žalobce o ustanovení zástupce.

Žalobce se podle odůvodnění tohoto usnesení domáhá u městského soudu vydání rozsudku, kterým by byla zrušena rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 20. 3. 2009 a Ministerstva dopravy ze dne 15. 9. 2014 a těmto žalovaným správním orgánům přikázáno, aby mu vydaly řídičský průkaz, který je mu protiprávně zadržován.

Žalobce požádal městský soud o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů, neboť je v tristní finanční situaci.

Městský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že celkový měsíční čistý příjem žalobce, který je přepočtený na české koruny, činí celkem 10.700 Kč (z toho výše starobního poměrného důchodu, vypláceného Českou správou sociálního zabezpečení činí 1.307 Kč). Deklarovaná výše

důchodu žalobce ve výši 10.700 Kč není v České republice nijak výjimečnou částkou, neboť zde v prvním čtvrtletí roku 2015 činil průměrný důchod částku 11.292 Kč. Jde-li o výdaje, žalobce přes výzvu správního soudu nijak neprokázal tvrzenou výši svých výdajů (4.000 Kč na nájemné, 3.000 Kč na léky, 1.000 Kč na výdaje po operaci kyčle a zbytek na obživu).

Městský soud za tohoto stavu neshledal, že by žalobce neměl dostatek příjmů a že by uhrazení soudního poplatku pro něho představovalo nepřiměřenou zátěž. Dovedil proto, že je na místě odepřít žalobci dobrodiní institutu osvobození od soudních poplatků a v důsledku toho i zamítnout jeho žádost o ustanovení zástupce.

Proti tomuto usnesení podal žalobce jako stěžovatel (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opřel o důvody obsažené v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. [tedy pro nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení (splnění podmínek pro osvobození žalobce od soudních poplatků) a pro nepřezkoumatelnost].

Stěžovatel městskému soudu především vytýká, že pokud jej tento soud neosvobodil od soudních poplatků a neustanovil mu zástupce, porušil podstatným způsobem jeho základní lidská práva, zejména však právo na spravedlivý proces. Závěry městského soudu jsou ve světle toho, že nevlastní žádné nemovité věci, či movité věci vyšší hodnoty, zavádějící a nepravdivé. Naopak zdůrazňuje, že byl za přispění české a zejména pražské justice jako reemigrant okraden.

Stěžovatel má též za to, že je napadené usnesení městského soudu nezákonné pro nepřezkoumatelnost. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí není především zřejmé, na základě jakých úvah dospěl tento správní soud k závěru, že: „ ... návrh zjevně nemůže být úspěšný...“. Jde přitom o složitou otázku posouzení zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy o zadržení jeho řidičského průkazu (správní orgán u něho dovozuje dosažení 12 bodů v bodovém systému řídičů). Ve skutečnosti tomu tak ale není, neboť k jejich dosažení by muselo dojít zfalšováním jeho podpisů. Přičítaných přestupků se nedopustil, popřípadě nesouhlasil s jejich vyřízením na místě blokovou pokutou, jak bylo příslušnými orgány policie vyznačeno v příslušných bločcích. Z těchto důvodů se proto domáhá revize zamítavého usnesení městského soudu pro jeho nezákonnost a nepřezkoumatelnost. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení městského soudu, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalované Ministerstvo dopravy se k podané kasační stížnosti nevyjádřilo, ač s ní bylo řádně obeznámeno.

Žalovaný Magistrát hlavního města Prahy s kasační stížností stěžovatele nesouhlasí a považuje ji za nedůvodnou. Zcela se proto ztotožňuje s právním hodnocením městského soudu a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení městského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Z obsahu podané kasační stížnosti vyplývá, že se stěžovatel domáhá tímto mimořádným opravným prostředkem zrušení napadeného usnesení městského soudu, kterým jej městský soud neosvobodil od soudních poplatků a zamítl jeho žádost o ustanovení zástupce k ochraně jeho práv. Kasační stížnost při tom byla podána z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předchozím řízení a pro nepřezkoumatelnost napadeného usnesení.

Nejvyšší správní soud se při svém rozhodování nejprve zabýval otázkou, zda je třeba v projednávané věci (kasační stížnost proti usnesení o neosvobození od soudních poplatků

pokračování

a neustanovení zástupce stěžovatelů) bezvýhradně setrávat na splnění podmínek řízení před Nejvyšším správním soudem (uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost a povinné zastoupení advokátem), či nikoliv. Dospěl při tom k závěru, že o věci lze rozhodnout bez toho, aby uhrazen soudní poplatek a stěžovatel byl zastoupen advokátem. Opačný postup by ve svém důsledku znamenal pro stěžovatele odejmutí přístupu k soudu.

Je tomu tak proto, že opětovné trvání na podmínkách řízení, spočívajících v uhrazení poplatku za kasační stížnost a na podmínce povinného zastoupení stěžovatele advokátem, by ve svém důsledku znamenalo jen další řetězení téhož problému (posouzení otázky splnění podmínek pro osvobození stěžovatele od soudních poplatků). To by však popíralo smysl samotného řízení, a zároveň by nesvědčilo ani zásadě hospodárnosti a rychlosti řízení. Východiskem k takovému postupu Nejvyššího správního soudu je tak zachování procesních práv účastníků řízení nahlížených perspektivou jejich ústavního základu.

Souvisí-li proto právo stěžovatele napadnout usnesení o neosvobození od soudních poplatků kasační stížností, musí správní soud postupovat tak, aby stěžovateli v řízení fakticky neznemožnil výkon tohoto práva [aby mu ze stejných důvodů (neuhrazení soudních poplatků a popřípadě pro absenci zastoupení advokátem) neznemožnil meritorně projednat kasační stížnost proti usnesení o neosvobození od soudních poplatků a o zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce]. Nejvyšší správní soud proto přistoupil k meritornímu posouzení kasační stížností napadeného usnesení městského soudu bez toho, aby po stěžovateli vyžadoval úhradu soudního poplatku za kasační stížnost a zastoupení stěžovatele advokátem, ač to jinak ukládá zákon. K totožnému závěru ostatně dospěl i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, dostupném na www.nssoud.cz, v něm vyslovil právní názor, že stěžovatel má povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé (o žalobě), či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností. Pokud o takový případ nejde (např. u rozhodnutí o osvobození stěžovatele od soudních poplatků), podmínkou řízení zde není ani povinné zastoupení stěžovatele podle § 105 odst. 2 s. ř. s.

Za daného stavu, kdy stěžovatel napadá usnesení městského soudu jak z důvodu podřaditelného pod ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, tak i pro nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve vytýkanou nepřezkoumatelností usnesení městského soudu. Na uvedeném ničeho nemění ani okolnost, že stěžovatel přičítá nepřezkoumatelnost pouze úvaze správního soudu, která byla ve skutečnosti částí citace díkce právního předpisu - § 36 odst. 3 věta třetí s. ř. s., jež nebyla na věc městským soudem aplikována. Je tomu tak proto, že otázkou přezkoumatelnosti napadených rozhodnutí správních soudů se musí Nejvyšší správní soud zabývat z úřední povinnosti. To znamená, že tento soud posoudí přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí krajského soudu (zde městského soudu) vždy a přednostně. Bylo by totiž přinejmenším předčasné, aby Nejvyšší správní soud posuzoval zákonnost napadeného rozhodnutí a v něm obsažených úvah tehdy, jestliže by bylo toto rozhodnutí, či jeho část skutečně nepřezkoumatelné.

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti usnesení městského soudu vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, uveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i pojem právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, *je i povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit* (ve správním soudnictví podle ust. § 54 odst. 2 s. ř. s.).

Z odůvodnění rozhodnutí proto musí především vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

Nejvyšší správní soud nepominul ani nálezn Ústavního soudu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Ostatně Ústavní soud i v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), rovněž konstatoval, že: „*Soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny*“.

Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud zabýval ve své judikatuře již dříve. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, který byl uveřejněn pod č. 244/2004 Sbírkou rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, v němž vyložil, že: „*Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné*“. Stejně tak tomu bylo v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 133/2004, v němž tento soud vyslovil názor, že: „*Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na důležitých nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny*“. Nejvyšší správní soud též vyslovil v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dostupném na www.nssoud.cz, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“.

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvážil o pro věc zásadních skutečnostech (uplatněných žalobních bodech), resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Není při tom rozhodné, zda jde po formální stránce o rozsudek nebo o usnesení správního soudu. Pro obě formy rozhodování platí, že výroky těchto rozhodnutí musí mít svůj původ ve zjištěném skutkovém stavu věci a nalézt svůj odraz v podaném odůvodnění. Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní soud vyšel a jak o něm uvážil. Ponechat stranou nelze ani okolnost, že odůvodnění soudního rozhodnutí v podstatě předurčuje možný rozsah opravného prostředku vůči němu ze strany účastníků řízení. Pokud by soudní rozhodnutí vůbec neobsahovalo odůvodnění nebo by nereflektovalo na žalobní námítky a zásadní argumentaci, o kterou se opírá, pomíjelo by jednotlivá podání žalobce a námítky v nich uvedené, mělo by to nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost.

Rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů i nesrozumitelnost.

pokračování

Z napadeného usnesení městského soudu je zřejmé, že správní soud při svém rozhodování o tom, zda stěžovatel splnil zákonné podmínky, aby byl osvobozen od soudních poplatků (výrok I.) a prvou z podmínek pro ustanovení zástupce (výrok II.), vyšel ze stěžovatelem předestřených (tvrzených) skutečností o výši jeho příjmů a výdajů. Tyto dílem akceptoval (vzal za prokázané) bez toho, aby byly zcela doloženy (příjmy z Rakouska) a dílem naopak neakceptoval (výdaje stěžovatele).

Z obsahu soudního spisu vyplývá, že městský soud vyzval stěžovatele k vyplnění a doložení údajů obsažených v Prohlášení o osobních majetkových a výtěžkových poměrech stěžovatele (vzor o. s. ř. č. 58). Tomuto požadavku stěžovatel vyhověl a požadované prohlášení soudu zaslal (č. l. 19). Zde na straně příjmů uvedl výši důchodu, který pobírá v České republice (1.307 Kč) a dále uvedl, že pobírá dávky důchodového pojištění z Rakouska ve výši 340 Euro měsíčně. K osobním majetkovým hodnotám stěžovatel uvedl, že nic nevlastní (nemovitosti či movité věci vyšší hodnoty), neboť byl o vše okraden. Výši svých dluhů stěžovatel nekonkretizoval a jen uvedl, že dluží svým dětem, které mu přispívají na jeho obživu. K výši svých výdajů stěžovatel v uvedeném prohlášení uvedl, že jeho měsíční výdaje se sestávají z nájemného (4.000 Kč), nákladů na léky (3.000 Kč), výdajů po operaci kyčle (1.000 Kč) a zbytek svých příjmů vydá na obživu (jídlo a pití). Z přípisu České správy sociálního zabezpečení (č. l. 25) k dotazu správního soudu vyplývá, že stěžovatel v rozhodné době pobíral od tohoto správního orgánu starobní poměrný důchod ve výši 1.307 Kč [k dotazu správního soudu, zda stěžovatel skutečně pobírá i rakouský starobní důchod (340 Euro) Česká správa sociálního zabezpečení uvedla, že toto jí není známo].

Za tohoto skutkového stavu věci vzal městský soud za prokázanou výši měsíčního příjmu stěžovatele v částce 10.700 Kč [1.307 Kč + 9.393 Kč (přepočet částky 340 Euro na české koruny při kurzu 27,50 Kč za jedno Euro)]. Pokud však jde o výdaje, tak tyto městský soud shledal zcela neprokázanými. Je tomu tak proto, že mu jejich výši stěžovatel nijak nedoložil (přitom se nezabýval ani otázkou životního minima domácnosti stěžovatele).

Podle § 36 odst. 3 věty první s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků.

Při rozhodování o osvobození od soudních poplatků správní soud přihlíží zejména k celkovým majetkovým poměrům žadatele, k výši soudních poplatků a k povaze uplatněného nároku. Po celkovém zhodnocení všech významných okolností musí rozhodnutí o žádosti odpovídat požadavku, aby účastníku nebylo jen pro jeho nepříznivou majetkovou situaci znemožněno uplatňovat nebo bránit své právo u soudu. Osvobození od soudních poplatků lze zpravidla přiznat jen fyzické osobě, jejíž majetkové a sociální poměry jsou výrazně horší než standardní. Při tom je třeba přihlížet zejména k jeho příjmům a životnímu minimu pro domácnost stěžovatele (zde tvořené pouze stěžovatelem) podle ust. § 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů. To představuje částku 3.410 Kč. Podle ust. § 1 odst. 3 citovaného zákona tato částka životního minima nezahrnuje náklady na bydlení, které je třeba také zohlednit (ty však stěžovatel městskému soudu nedoložil).

Napadené usnesení městského soudu je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Současně však trpí i logickým rozparem, a tedy nepřezkoumatelností pro nesrozumitelnost.

Je tomu tak proto, že z odůvodnění napadeného usnesení nevyplývá, na základě jakých úvah a skutkových okolností vzal městský soud za prokázaný příjem stěžovatele ve výši 340 Euro (rakouský důchod), když současně při téže důkazní nouzi stěžovatele (nedoložení/neprokázání v prohlášení uváděných skutečností) na straně druhé naopak dovozuje, že mu stěžovatel

neprokázal výši svých výdajů (výdaje na bydlení, léky a obživu ve výši min. 8.000 Kč). Tento evidentní a nijak neodůvodněný rozpor v úvahách městského soudu má proto za následek nepřezkoumatelnost napadeného usnesení.

Při úvaze o splnění podmínek pro osvobození správní soud vychází ze žádosti a dokladů účastníka řízení, případně z dalších skutečností, jsou-li mu známy. Důkazní břemeno o prokázání nedostatku prostředků k úhradě soudních poplatků nese účastník řízení. Toto řízení ovšem nemůže stát na zcela náročném a obsáhlém dokazování. Skutečnosti rozhodné pro osvobození od soudních poplatků tudíž účastník může uvést přímo ve svém návrhu; neučiní-li tak, soud jej k tomu vyzve. Zpravidla se tak děje výzvou k vyplnění soudem zasláného tiskopisu „*Potvrzení o majetkových a výdělkových poměrech*“. V něm žadatel uvádí příjmy z pracovního či obdobného poměru, z prací konaných mimo pracovní poměr, z podnikání, z hmotného a sociálního zabezpečení, či z jiných zdrojů. Současně se předpokládá i uvedení osobního majetku větší ceny, výdělkových poměrů manžela žadatele a jiných okolností, které by mohly mít vliv na osvobození.

Příjmy je nutno doložit potvrzením, u ostatních skutečností žadatel pouze prohlašuje, že poskytl pravdivé údaje. Měl-li tudíž městský soud následně po obdržení vyplněného potvrzení vzor o. s. ř. č. 58 nějaké pochybnosti o pravdivosti stěžovatelem uvedených údajů (výdajích i příjmech), měl stěžovatele - spolu s řádným poučením - vyzvat k tomu, aby mu je blíže specifikoval a prokázal (tedy, aby mu doložil a prokázal nejen výši svých příjmů, ale i skutečnou výši nákladů na bydlení, na léky či obživu (např. platebním dokladem SIPO, nájemní smlouvou, doklady o úhradě léčiv apod.).

Vyzývá-li správní soud k uvedení všech těchto skutečností, nemůže tak činit z jiných důvodů, než že jsou všechny pro jeho rozhodnutí podstatné. Soud také zpravidla z tohoto prohlášení vychází, neboť je natolik komplexní, že umožňuje vytvoření názoru o podmínkách osvobození od soudních poplatků. Doplnění údajů k výzvě soudu není vyloučeno zejména tam, kde jsou údaje zjevně neúplné, např. v situaci, kdy podle prohlášení nemá žadatel žádné prostředky ani majetek a není jasné, z čeho uhrazuje své životní potřeby. Obsáhlé šetření je však v rámci této fáze řízení vyloučeno; ostatně pozdější zjištění nepravdivosti prohlášení je řešitelné odnětím osvobození (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, sp. zn. 1 As 23/2009, dostupné na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že založil-li městský soud své rozhodnutí na úvaze, že mu stěžovatel neprokázal měsíční výdaje na uspokojení svých životních potřeb (osobních a bytových), resp. pokud mu je nijak nedoložil (v listinné formě), musel tím spíše dospět k závěru, že mu stěžovatel neprokázal ani výši svých příjmů v částce 340 Euro. Za tohoto stavu tak správní soud mohl vzít za prokázané měsíční příjmy stěžovatele toliko v částce 1.307 Kč. Jen tyto příjmy pak měl porovnat s nezbytnými výdaji stěžovatele na jeho obživu.

Okolnost, že stěžovatel nedoložil výši svých výdajů, ale nezbavuje městský soud povinnosti posoudit výši nezbytných výdajů, které stěžovatel nutně musí vynakládat na zajištění svých základních životních potřeb. Teprve po té a v kontextu takto zjištěných příjmů a výdajů mohl soud uvážít otázku, zda stěžovatel splňuje zákonné podmínky pro osvobození od soudních poplatků či nikoliv. Toto městský soud neučinil. Je tomu tak proto, že jeden stejně neprokázaný údaj vzal za prokázaný (výši pobíraného rakouského starobního důchodu) a naopak jiné taktéž nedoložené údaje vzal za neprokázané.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že je výrok I. usnesení městského soudu o neosvobození stěžovatele od soudních poplatků nepřezkoumatelný a je třeba jej zrušit.

Totožnou nepřezkoumatelností je ale stížen i výrok II. napadeného usnesení městského soudu o zamítnutí návrhu stěžovatele na ustanovení zástupce. Je tomu tak proto, že městský

pokračování

soud při svém rozhodování vyšel výlučně z předchozího nepřezkoumatelného závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro to, aby byl osvobozen od soudních poplatků, který je nezbytným předpokladem k ustanovení zástupce stěžovatelů. Naplněním druhé ze zákonných podmínek nutných k ustanovení zástupce stěžovatelů (35 odst. 8 věta první s. ř. s.) se proto městský soud již nezabýval.

Jelikož Nejvyšší správní soud došel k závěru, že je usnesení městského soudu nepřezkoumatelné, nezabýval se vytýkanou nezákonností předestřených úvah městského soudu.

Nejvyšší správní soud proto z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 7. 2015, č. j. 3 A 29/2015 – 25, je opodstatněná, a proto napadené rozhodnutí podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil, a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

V tomto řízení bude na městském soudu, aby nově a v souladu se zákonem posoudil otázku, zda stěžovatel splňuje zákonné podmínky pro osvobození od soudních poplatků, či nikoliv, a teprve poté vydal rozhodnutí, které bude odpovídat zákonu.

Podle ust. § 110 odst. 4 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu (Městského soudu v Praze) a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud (Městský soud v Praze) vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Kasační soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. září 2015

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu